

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»**

Навчально-науковий інститут фізичної культури, спорту та реабілітації
Кафедра теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ»**

для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем
зі спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура)

Розробник:

Джуринський Петро Борисович – доктор педагогічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та реабілітації

Ковальова Тетяна Михайлівна – асистент кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи студентів затверджено на засіданні кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін

Протокол № 4 від «16» грудня 2021 року

Завідувачка кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін (Є. В. Дразіна)

ЗМІСТ

1. Передумови, мета, структура навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання дисципліни.....	4
3. Критерії оцінювання.....	5
4. Засоби діагностування результатів навчання	11
5. Програма навчальної дисципліни	12
6. Розподіл годин на самостійну роботу.....	12
7. Методи навчання.....	12
8. Розподіл балів, які отримують здобувачі за результатами поточного і підсумкового контролю.....	12
9. Відповідність шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.....	13
10. Орієнтовні питання до підсумкового залікового заняття.....	13
11. Питання для самостійного підготовки.....	15
12.Методичне забезпечення.....	15
13.Забезпечення навчання осіб з особливими освітніми потребами.....	15
14. Рекомендована література.....	15

1. Передумови, мета, структура навчальної дисципліни

Систематизація теоретичних і практичних знань з освітньої програми означеного курсу проводиться у формі лекцій, практичних занять, а також під час самостійної та індивідуальної роботи студентів. На лекційних заняттях викладаються теоретичні аспекти, на практичних заняттях поглиблюються і деталізуються найбільш важливі розділи освітньої програми та здійснюється контроль засвоєння знань студентами. Опануванню навчальною дисципліною «Управління у сфері фізичного виховання» буде сприяти виконання завдань передбачених самостійною роботою студентів.

Передумови для вивчення дисципліни: для вивчення навчальної дисципліни «Управління у сфері фізичного виховання» студенти мають опанувати знання з таких навчальних дисциплін, як «Педагогіка», «Теорія і методика фізичного виховання», «Спортивна метрологія», «Основи наукових досліджень у фізичній культурі».

Мета навчальної дисципліни: викладання навчальної дисципліни «Управління у сфері фізичного виховання» полягає у забезпеченні майбутніх фахівців фізичного виховання теоретичними знаннями про основні функції управління у сфері фізичного виховання і спорту, про систему управління фізкультурним рухом та сформувати практичні вміння управління у сфері фізичного виховання і спорту.

2. Очікувані результати навчання дисципліни:

ПРН 11. Брати участь у дискусіях щодо сучасної науки фізичної культури та застосовувати її в дослідженнях; у розв'язанні складних спеціалізованих задач в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів в сфері фізичної культури і спорту.

ПРН 15. Демонструвати навички взаємодії з іншими людьми, уміння працювати в групах, а також навички активної участі у навчальному процесі та професійній діяльності й відстоювання власної позиції.

ПРН 22. Демонструвати знання теоретичних засад використання рухової активності людини під час дозвілля для збереження здоров'я, зокрема, спортивного туризму й орієнтування на місцевості; проводити оцінку рухової активності; складати план кондиційного тренування; розробляти та організовувати фізкультурно-оздоровчі заходи для різних груп населення.

Знати:

- 1) предмет науки управління;
- 2) кібернетичну систему;
- 3) систему управління сферою фізичного виховання;
- 4) кадрове забезпечення галузі фізичного виховання і спорту;
- 5) правове регулювання праці робітників сфери фізичного виховання;
- 6) органи державного управління у сфері фізичного виховання;
- 7) принципи та методи управління;
- 8) Закон України про фізичну культуру і спорт;
- 9) функції управління;
- 10) механізми утворення формальних і неформальних груп у фізичному вихованні і спорті.

Уміти:

- 1) планувати та прогнозувати розвиток системи; моделювати у фізичному вихованні і спорті;
- 2) проводити облік і контроль, працювати з інформацією;
- 3) управляти конфліктними ситуаціями;
- 4) приймати і доводити до виконання рішення;
- 5) використовувати методи планування та прогнозування;
- 6) розробляти положення і сценарії до спортивно-оздоровчого або спортивного свята, змагань з виду спорту, регіонального і міжнародного рівня.

Унаслідок досягнення результатів навчання здобувачі вищої освіти у контексті змісту навчальної дисципліни мають опанувати **такі компетентності**:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК-6. Здатність використовувати знання іноземної мову у освітній, професійній діяльності.

Фахові компетентності:

ФК-4. Здатність до управління процесом навчання рухових дій, розвитку фізичних якостей та вирішення оздоровчих і виховних задач.

ФК-9. Здатність використовувати різні методи, методики, методичні прийоми з навчання, виховання.

ФК-11. Здатність забезпечувати в процесі професійної діяльності дотримання вимог безпеки, санітарно-гігієнічних норм, здійснювати профілактику травматизму, забезпечувати охорону життя і здоров'я.

ФК-15. Здатність здійснювати організацію діяльності з використанням різних видів та форм рухової активності для підвищення ведення здорового способу життя, зокрема, з спортивних ігор, плавання, легкої атлетики, краєзнавчо-туристичної діяльності, орієнтування за топографічними картами та іншими засобами навігації.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення дисциплін «Управління у сфері фізичного виховання» студенти мають опанувати знання з таких навчальних дисциплін, як «Педагогіка», «Теорія і методика фізичного виховання», «Спортивна метрологія», «Основи наукових досліджень у фізичній культурі».

3. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид роботи	Бали	Критерії
Практичні заняття	0 балів	Здобувач не відтворює навчальний матеріал, не має уявлення про предмет вивчення, неаргументовано висловлює думку. Не використовує необхідні інформаційно-методичні матеріали, не виконує практичні завдання.
	1 бал	Знання здобувача є достатньо повними, він самостійно застосовує відповідний навчальний матеріал, виконуючи практичні завдання; аналізує, робить висновки. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але припускається неточностей. Здобувач самостійно використовує необхідні інформаційно-методичні матеріали виконуючи практичні завдання. Виконані завдання у цілому відповідають вимогам, хоча мають незначні огріхи.
	2 бали	Здобувач володіє міцними знаннями, оперує ними при виконанні практичних завдань. Самостійно використовує необхідні інформаційно-методичні матеріали виконуючи практичні завдання. Не припускається помилок при їхньому виконанні. Здобувач виступає експертом практичних завдань, що виконали однокурсники.
Письмова робота	0 балів	Здобувач не менше ніж на 50% завдань надав правильну відповідь – початковий рівень знань.
	1-3 балів	Здобувач на 51%-70% завдань надав правильну відповідь – середній рівень знань.

	4-7 балів	Здобувач на 71%-90% завдань надав правильну відповідь – достатній рівень знань.
	8-10 балів	Здобувач на 91%-100% завдань надав правильну відповідь – високий рівень знань.
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (реферат)	0 балів	Доповідь відсутня.
	1-3 балів	Зміст доповіді відповідає предмету дисципліни. Здобувач демонструє несамостійність у визначенні ключової практичної проблеми, має помилки у структурі доповіді, відповідях на запитання, не представив цілісність та композиційну гармонійність розкриття теми.
	4-7 балів	Зміст доповіді відповідає заявленій темі та предмету дисципліни, студент впевнено відповідає на запитання щодо змісту роботи, але не представляє цілісності та композиційної гармонійності розкриття теми, не визначає ключову практичну проблему та має помилки у відповідях на запитання стосовно узагальнення альтернативних теоретичних підходів її вирішення.
	8-10 балів	Зміст доповіді відповідає заявленій темі та предмету дисципліни. Здобувач повністю розкриває, логічно структурно доповідь, представляє цілісність та композиційну гармонійність розкриття теми, предмету дослідження, обґрунтованість пропозицій, ступінь їх теоретичної значущості та практичної цінності. Впевнено відповідає на запитання щодо змісту роботи.

Критерії оцінювання за всіма видами контролю

Сума балів	Критерії оцінки
Відмінно (90 – 100 А)	<p>Здобувач повністю володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, розв'язує складні проблемні завдання, розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.</p> <p>На високому рівні знає: предмет науки управління; кібернетичну систему; систему управління сферою фізичного виховання; кадрове забезпечення галузі фізичного виховання і спорту; правове регулювання праці робітників сфери фізичного виховання; органи державного управління у сфері фізичного виховання; принципи та методи управління; Закон України про фізичну культуру і спорт; функції управління; механізми утворення формальних і неформальних груп у фізичному вихованні і спорті.</p> <p>На високому рівні вміє: планувати та прогнозувати розвиток системи; моделювати у фізичному вихованні і спорті; проводити облік і контроль, працювати з інформацією; управляти конфліктними ситуаціями; приймати і доводити до виконання рішення; використовувати методи планування та прогнозування; розробляти положення і сценарії до спортивно-оздоровчого або спортивного свята, змагань з виду спорту, регіонального і міжнародного рівня.</p> <p>На високому рівні вміє панувати, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики, технології та практики, які сприятимуть ефективній організації часу відповідно до особистісних та професійних потреб; знає і вміє пояснювати принципи, мету, завдання, засоби та методи фізичної культури, обговорювати особливості фізкультурно-оздоровчої діяльності, організацію й проведення спортивних змагань, основи прийняття рішень, моделювання, прогнозування, планування, обліку і контролю у фізичному вихованні і спорті; визначати потреби, засоби</p>

	<p>мотивації для занять фізичною культурою; володіти методологічними поняттями зі системного, аксіологічного, діяльнісного, особистісного підходів; бере участь у дискусіях щодо сучасної науки фізичної культури та застосовувати її в дослідженнях; у розв'язанні складних спеціалізованих задач в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів в сфері фізичної культури; уміє взаємодіяти з іншими людьми, працювати в групах, брати участь у навчальному процесі й обстоювати власну позицію; використовує знання з теоретичних засад та практичних вмінь з використання рухової активності людини для фізичного розвитку, фізичного вдосконалення, збереження і зміцнення здоров'я, зокрема з плавання, спортивних ігор, легкої атлетики, спортивних двобоїв, красназавчо-туристичної діяльності й орієнтування на місцевості, рухливих ігор; проводити оцінку рухової активності; розробляти та організовувати фізкультурно-оздоровчі заходи для різних груп населення; використовує базові знання з основ наукових досліджень, біомеханіки, гігієни, фізичної реабілітації, основ теорії і методики спортивного тренування, організації і методики оздоровчої фізичної культури, управління у сфері фізичної культури; виконувати необхідні виміри та розрахунки для обґрунтування засобів фізичної культури та особливостей техніки виконання фізичних вправ.</p>
<p>Добре (82-89 В)</p>	<p>Здобувач достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних та письмових відповідей. Має сформовані типові навички.</p> <p>На достатньому рівні знає: предмет науки управління; кібернетичну систему; систему управління сферою фізичного виховання; кадрове забезпечення галузі фізичного виховання і спорту; правове регулювання праці робітників сфери фізичного виховання; органи державного управління у сфері фізичного виховання; принципи та методи управління; Закон України про фізичну культуру і спорт; функції управління; механізми утворення формальних і неформальних груп у фізичному вихованні і спорті.</p> <p>На достатньому рівні вміє: планувати та прогнозувати розвиток системи; моделювати у фізичному вихованні і спорті; проводити облік і контроль, працювати з інформацією; управляти конфліктними ситуаціями; приймати і доводити до виконання рішення; використовувати методи планування та прогнозування. Однак, викликає труднощі розробляти положення і сценарії до спортивно-оздоровчого або спортивного свята, змагань з виду спорту, регіонального і міжнародного рівня.</p> <p>На достатньому рівні вміє панувати, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики, технології та практики, які сприятимуть ефективній організації часу відповідно до особистісних та професійних потреб; знає і вміє пояснювати принципи, мету, завдання, засоби та методи фізичної культури, обговорювати особливості фізкультурно-оздоровчої діяльності, організацію й проведення спортивних змагань, основи прийняття рішень, моделювання, прогнозування, планування, обліку і контролю у фізичному вихованні і спорті; визначати потреби, засоби мотивації для занять фізичною культурою; володіти методологічними поняттями зі системного, аксіологічного, діяльнісного, особистісного підходів; бере участь у дискусіях щодо сучасної науки фізичної культури та застосовувати її в дослідженнях; у розв'язанні складних спеціалізованих задач в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів в сфері фізичної культури; уміє взаємодіяти з іншими людьми, працювати в групах, брати участь у навчальному процесі й обстоювати власну позицію;</p>

	<p>використовує знання з теоретичних засад та практичних вмінь з використання рухової активності людини для фізичного розвитку, фізичного вдосконалення, збереження і зміцнення здоров'я, зокрема з плавання, спортивних ігор, легкої атлетики, спортивних двобоїв, краєзнавчо-туристичної діяльності й орієнтування на місцевості, рухливих ігор; проводити оцінку рухової активності; розробляти та організовувати фізкультурно-оздоровчі заходи для різних груп населення; використовує базові знання з основ наукових досліджень, біомеханіки, гігієни, фізичної реабілітації, основ теорії і методики спортивного тренування, організації і методики оздоровчої фізичної культури, управління у сфері фізичної культури; виконувати необхідні виміри та розрахунки для обґрунтування засобів фізичної культури та особливостей техніки виконання фізичних вправ.</p>
<p>Добре (74-81 С)</p>	<p>Здобувач загалом володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але без всебічного аналізу та аргументації. Допускає окремі суттєві неточності та помилки.</p> <p>На середньому рівні знає: предмет науки управління; кібернетичну систему; систему управління сферою фізичного виховання; кадрове забезпечення галузі фізичного виховання і спорту; правове регулювання праці робітників сфери фізичного виховання; органи державного управління у сфері фізичного виховання; принципи та методи управління; Закон України про фізичну культуру і спорт; функції управління. Погано обізнаний про механізми утворення формальних і неформальних груп у фізичному вихованні і спорті.</p> <p>На середньому рівні вміє: планувати та прогнозувати розвиток системи; моделювати у фізичному вихованні і спорті; проводити облік і контроль, працювати з інформацією; управляти конфліктними ситуаціями; приймати і доводити до виконання рішення; використовувати методи планування та прогнозування. Однак, викликає труднощі розробляти положення і сценарії до спортивно-оздоровчого або спортивного свята, змагань з виду спорту, регіонального і міжнародного рівня та потребує допомоги з боку викладача.</p> <p>На середньому рівні вміє панувати, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики, технології та практики, які сприятимуть ефективній організації часу відповідно до особистісних та професійних потреб; знає і вміє пояснювати принципи, мету, завдання, засоби та методи фізичної культури, обговорювати особливості фізкультурно-оздоровчої діяльності, організацію й проведення спортивних змагань, основи прийняття рішень, моделювання, прогнозування, планування, обліку і контролю у фізичному вихованні і спорті; визначати потреби, засоби мотивації для занять фізичною культурою; володіти методологічними поняттями зі системного, аксіологічного, діяльнісного, особистісного підходів; бере участь у дискусіях щодо сучасної науки фізичної культури та застосовувати її в дослідженнях; у розв'язанні складних спеціалізованих задач в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів в сфері фізичної культури; уміє взаємодіяти з іншими людьми, працювати в групах, брати участь у навчальному процесі й обстоювати власну позицію; використовує знання з теоретичних засад та практичних вмінь з використання рухової активності людини для фізичного розвитку, фізичного вдосконалення, збереження і зміцнення здоров'я, зокрема з плавання, спортивних ігор, легкої атлетики, спортивних двобоїв, краєзнавчо-туристичної діяльності й орієнтування на місцевості, рухливих ігор. Не завжди вміє проводити оцінку рухової активності; розробляти та організовувати фізкультурно-оздоровчі заходи для різних груп населення.</p>

	<p>При використанні базових знань з основ наукових досліджень, біомеханіки, гігієни, фізичної реабілітації, основ теорії і методики спортивного тренування, організації і методики оздоровчої фізичної культури, управління у сфері фізичної культури; виконувати необхідні виміри та розрахунки для обґрунтування засобів фізичної культури та особливостей техніки виконання фізичних вправ виникають труднощі.</p>
<p>Задовільно (64-73 D)</p>	<p>Здобувач частково володіє навчальним матеріалом, виявляє базові знання. Під час усних та письмових відповідей викладає його фрагментарно, поверхово, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань.</p> <p>На задовільному рівні знає: предмет науки управління; кібернетичну систему; систему управління сферою фізичного виховання; кадрове забезпечення галузі фізичного виховання і спорту; правове регулювання праці робітників сфери фізичного виховання. Не знає про органи державного управління у сфері фізичного виховання; принципи та методи управління; Закон України про фізичну культуру і спорт; функції управління. Погано обізнаний про механізми утворення формальних і неформальних груп у фізичному вихованні і спорті.</p> <p>На задовільному рівні вміє: планувати та прогнозувати розвиток системи; моделювати у фізичному вихованні і спорті; проводити облік і контроль, працювати з інформацією; управляти конфліктними ситуаціями; приймати і доводити до виконання рішення. Не вміє використовувати методи планування та прогнозування. Однак, викликає труднощі розробляти положення і сценарії до спортивно-оздоровчого або спортивного свята, змагань з виду спорту, регіонального і міжнародного рівня та потребує допомоги з боку викладача.</p> <p>На задовільному рівні вміє панувати, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики, технології та практики, які сприятимуть ефективній організації часу відповідно до особистісних та професійних потреб; знає і вміє пояснювати принципи, мету, завдання, засоби та методи фізичної культури, обговорювати особливості фізкультурно-оздоровчої діяльності, організацію й проведення спортивних змагань, основи прийняття рішень, моделювання, прогнозування, планування, обліку і контролю у фізичному вихованні і спорті. Майже не вміє визначати потреби, засоби мотивації для занять фізичною культурою; володіти методологічними поняттями зі системного, аксіологічного, діяльнісного, особистісного підходів; бере участь у дискусіях щодо сучасної науки фізичної культури та застосовувати її в дослідженнях; у розв'язанні складних спеціалізованих задач в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів в сфері фізичної культури. Не вміє взаємодіяти з іншими людьми, працювати в групах, брати участь у навчальному процесі й обстоювати власну позицію; використовує знання з теоретичних засад та практичних вмінь з використання рухової активності людини для фізичного розвитку, фізичного вдосконалення, збереження і зміцнення здоров'я, зокрема з плавання, спортивних ігор, легкої атлетики, спортивних двобоїв, краєзнавчо-туристичної діяльності й орієнтування на місцевості, рухливих ігор. Не завжди вміє проводити оцінку рухової активності; розробляти та організовувати фізкультурно-оздоровчі заходи для різних груп населення. При використанні базових знань з основ наукових досліджень, біомеханіки, гігієни, фізичної реабілітації, основ теорії і методики спортивного тренування, організації і методики оздоровчої фізичної культури, управління у сфері фізичної культури; виконувати необхідні виміри</p>

	та розрахунки для обґрунтування засобів фізичної культури та особливостей техніки виконання фізичних вправ виникають труднощі.
Задовільно (60-63 E)	<p>Здобувач частково володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускає при цьому суттєві неточності.</p> <p>На низькому рівні знає: предмет науки управління; кібернетичну систему; систему управління сферою фізичного виховання; кадрове забезпечення галузі фізичного виховання і спорту; правове регулювання праці робітників сфери фізичного виховання. Не знає про органи державного управління у сфері фізичного виховання; принципи та методи управління; Закон України про фізичну культуру і спорт; функції управління. Не знає про механізми утворення формальних і неформальних груп у фізичному вихованні і спорті.</p> <p>На низькому рівні вміє: планувати та прогнозувати розвиток системи; моделювати у фізичному вихованні і спорті; проводити облік і контроль, працювати з інформацією; управляти конфліктними ситуаціями; приймати і доводити до виконання рішення. Не вміє використовувати методи планування та прогнозування. Однак, викликає труднощі розробляти положення і сценарії до спортивно-оздоровчого або спортивного свята, змагань з виду спорту, регіонального і міжнародного рівня та потребує допомоги з боку викладача.</p> <p>На низькому рівні вміє панувати, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методиками, технології та практики, які сприятимуть ефективній організації часу відповідно до особистісних та професійних потреб; знає і вміє пояснювати принципи, мету, завдання, засоби та методи фізичної культури, обговорювати особливості фізкультурно-оздоровчої діяльності, організацію й проведення спортивних змагань, основи прийняття рішень, моделювання, прогнозування, планування, обліку і контролю у фізичному вихованні і спорті. Не вміє визначати потреби, засоби мотивації для занять фізичною культурою; володіти методологічними поняттями зі системного, аксіологічного, діяльнісного, особистісного підходів; бере участь у дискусіях щодо сучасної науки фізичної культури та застосовувати її в дослідженнях; у розв'язанні складних спеціалізованих задач в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів в сфері фізичної культури. Не вміє взаємодіяти з іншими людьми, працювати в групах, брати участь у навчальному процесі й обстоювати власну позицію; використовує знання з теоретичних засад та практичних вмінь з використання рухової активності людини для фізичного розвитку, фізичного вдосконалення, збереження і зміцнення здоров'я, зокрема з плавання, спортивних ігор, легкої атлетики, спортивних двобоїв, краєзнавчо-туристичної діяльності й орієнтування на місцевості, рухливих ігор. Не вміє проводити оцінку рухової активності; розробляти та організовувати фізкультурно-оздоровчі заходи для різних груп населення. При використанні базових знань з основ наукових досліджень, біомеханіки, гігієни, фізичної реабілітації, основ теорії і методиками спортивного тренування, організації і методиками оздоровчої фізичної культури, управління у сфері фізичної культури; виконувати необхідні виміри та розрахунки для обґрунтування засобів фізичної культури та особливостей техніки виконання фізичних вправ виникають труднощі.</p>
Незадовільно (35-59 FX)	Здобувач недостатньо володіє навчальним матеріалом, не може викласти зміст більшості питань теми під час усних та письмових відповідей, допускає при цьому суттєві помилки.

	<p>Не знає: предмет науки управління; кібернетичну систему; систему управління сферою фізичного виховання; кадрове забезпечення галузі фізичного виховання і спорту; правове регулювання праці робітників сфери фізичного виховання; органи державного управління у сфері фізичного виховання; принципи та методи управління; Закон України про фізичну культуру і спорт; функції управління; механізми утворення формальних і неформальних груп у фізичному вихованні і спорті.</p> <p>Не вміє: планувати та прогнозувати розвиток системи; моделювати у фізичному вихованні і спорті; проводити облік і контроль, працювати з інформацією; управляти конфліктними ситуаціями; приймати і доводити до виконання рішення; використовувати методи планування та прогнозування; розробляти положення і сценарії до спортивно-оздоровчого або спортивного свята, змагань з виду спорту, регіонального і міжнародного рівня.</p> <p>Не вміє панувати, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики, технології та практики, які сприятимуть ефективній організації часу відповідно до особистісних та професійних потреб; не знає і не вміє пояснювати принципи, мету, завдання, засоби та методи фізичної культури, обговорювати особливості фізкультурно-оздоровчої діяльності, організацію й проведення спортивних змагань, основи прийняття рішень, моделювання, прогнозування, планування, обліку і контролю у фізичному вихованні і спорті; не вміє визначати потреби, засоби мотивації для занять фізичною культурою; володіти методологічними поняттями зі системного, аксіологічного, діяльнісного, особистісного підходів; не бере участь у дискусіях щодо сучасної науки фізичної культури та застосовувати її в дослідженнях; у розв'язанні складних спеціалізованих задач в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів в сфері фізичної культури; не уміє взаємодіяти з іншими людьми, працювати в групах, брати участь у навчальному процесі й обстоювати власну позицію; не використовує знання з теоретичних засад та практичних вмінь з використання рухової активності людини для фізичного розвитку, фізичного вдосконалення, збереження і зміцнення здоров'я, зокрема з плавання, спортивних ігор, легкої атлетики, спортивних двобоїв, краєзнавчотуристичної діяльності й орієнтування на місцевості, рухливих ігор; не вміє проводити оцінку рухової активності; розробляти та організовувати фізкультурно-оздоровчі заходи для різних груп населення; використовує базові знання з основ наукових досліджень, біомеханіки, гігієни, фізичної реабілітації, основ теорії і методики спортивного тренування, організації і методики оздоровчої фізичної культури, управління у сфері фізичної культури; виконувати необхідні виміри та розрахунки для обґрунтування засобів фізичної культури та особливостей техніки виконання фізичних вправ.</p>
--	---

4. Засоби діагностування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: усне опитування, перевірка конспектів, індивідуальні навчально-дослідні завдання, залік.

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи управління

Тема 1. Предмет науки управління сферою фізичного виховання. Управління і менеджмент. Кібернетична система. Системний підхід.

Тема 2. Система управління сферою фізичного виховання. Кадрове забезпечення.

Тема 3. Правове регулювання праці у сфері

Тема 4. Планування і прогнозування як функції управління

Тема 5. Рішення як функція управління

Змістовий модуль 2. Процес управління у сфері фізичного виховання

Тема 6. Принципи та методи управління

Тема 7. Моделювання у фізичному вихованні. Облік, контроль та робота з інформацією.

Тема 8. Закон України про фізичну культуру і спорт

Тема 9. Формальні і неформальні групи. Управління конфліктними ситуаціями.

6. Розподіл годин на самостійну роботу

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		Форма контролю
		Денна форма	Заочна форма	
1	Предмет науки управління сферою ФВ і С. Управління і менеджмент. Кібернетична система. Системний підхід.	8	11	Індивідуальна, групова співбесіда усне, письмове опитування виконання практичних завдань
2	Система управління сферою ФВ і С. Кадрове забезпечення.	8	11	
3	Правове регулювання праці у сфері	8	10	
4	Планування і прогнозування як функції управління	8	11	
5	Рішення як функція управління	7	10	
6	Принципи та методи управління	8	13	
7	Моделювання у фізичному вихованні. Облік, контроль та робота з інформацією.	8	13	
8	Закон України про фізичну культуру і спорт	7	12	
9	Формальні і неформальні групи. Управління конфліктними ситуаціями.	8	13	
Усього годин		70	104	

7. Методи навчання

- словесні (пояснення, бесіда);
- наочні (демонстрація, ілюстрація);
- практичні (аналіз першоджерел, самостійний пошук студента);
- інтерактивні (мозковий штурм, робота в малих групах, опрацювання дискусійних питань).

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі за результатами поточного і підсумкового контролю

Поточний контроль (практичні заняття, самостійна робота, ІНДЗ тощо)			Підсумковий контроль (залік)	Сума
Модулі	Бали	Разом		
Змістовий модуль 1	0 – 35	0–80	0–20	0–100
Тема 1	0 – 6			
Тема 2	0 – 6			
Тема 3	0 – 6			

Тема 4	0 – 6			
Тема 5	0 – 6			
Письмова робота	0 – 5			
Змістовий модуль 2	0 – 35			
Тема 6	0 – 8			
Тема 7	0 – 7			
Тема 8	0 – 8			
Тема 9	0 – 7			
Модульна контрольна робота	0 – 5			
ІНДЗ	0 – 10			

9. Відповідність шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Питання до підсумкового залікового заняття

1. Предмет науки управління сферою фізичного виховання.
2. Управління і менеджмент у сфері ФВ.
3. Класифікація рівнів управління у ФВ.
4. Способи характеристика явищ і процесів в природі.
5. Середовище.
6. Системний підхід. Метод „чорної скриньки”.
7. Органи публічної влади в системі управління сферою ФВ.
8. Кадрове забезпечення сфери фізичного виховання.
9. Принципи управлінської діяльності.
10. Методи управлінської діяльності.
11. Рішення як функція управління. Сутність управлінського рішення.
12. Признаки управлінського рішення.
13. Форми прийняття управлінських рішень.
14. Рішення по тривалості дії.
15. Прийняття рішення за масштабом виконання.
16. Загальні принципи прийняття управлінських рішень.
17. Прийняття рішення по тривалості дії.
18. Стадії та етапи процесу вироблення управлінських рішень.
19. Сутність моделювання. Інформаційні, математичні моделі. Модель тренуючої дії.
20. Системний підхід в діяльності керівника. Способи оцінки явищ та процесів в природі.
21. Громадські організації в сфері фізичного виховання і спорту
22. Підготовка науково-педагогічних кадрів до діяльності у сфері фізичного виховання.

23. Процес прийняття рішення. Стадії та етапи процесу вироблення рішень.
24. Модель найсильнішого спортсмена.
25. Тести як засоби перевірки ефективності спортивної підготовки.
26. Механізм утворення формальних і неформальних груп. Конфлікт типи конфліктів.
27. Типи керівників та стилі керівництва.
28. Поняття «технологія управління».
29. Влада та особистий вплив на підлеглих.
30. Управління конфліктними ситуаціями. Засоби розв'язання конфліктів.
31. Управління персоналом організацій сфери фізичного виховання і спорту.
32. Функціонування фізкультурно-спортивних організацій в умовах ринку.
33. Типи організацій за формою власності.
34. Типи організацій за цільовим призначенням.
35. Типологія фізкультурно-спортивних організацій.
36. Типи організацій за функціональним призначенням.
37. Типи організацій за рівнем ієрархії.
38. Внутрішнє середовище ФСО та його компоненти.
39. Зовнішнє середовище ФСО.
40. Мотивація діяльності співробітників сфери ФК і С.
41. Методи планування у спортивній діяльності. Види планування підготовки у ФК і С.
42. Компоненти планування у галузі ФК і С. Цілі планування за їх значимістю.
43. Прогнозування у галузі ФК і С. Види прогнозів.
44. Метод експертних оцінок.
45. Метод екстраполяції.
46. Облік і контроль в роботі керівника.

11. Питання для самостійної підготовки

№ п/п	Теми
1.	Громадські організації в сфері фізичного виховання і спорту
2.	Організація науково-методичного забезпечення сфери фізичного виховання.
3.	Підготовка науково-педагогічних кадрів до діяльності у сфері фізичного виховання.
4.	Правові норми, які складають зміст охорони праці, працівників сфери фізичного виховання
5.	Фінансове забезпечення ФК і С в Україні. Матеріально-технічне забезпечення.
6.	Статистичні методи прогнозування.
7.	Процес прийняття рішення. Стадії та етапи процесу вироблення рішень.
8.	Принципи управління за Емерсоном. Принципи управління за Файолем.
9.	Модель найсильнішого спортсмена.
10.	Тести як засоби перевірки ефективності спортивної підготовки.
11.	Загальні положення Закону України про фізичне виховання і спорт. Завдання ФК і С в Україні.
12.	Вимоги до проведення тестування у сфері ФВ.
13.	Організація наукової роботи та методичного забезпечення у галузі ФК і С.
14.	Система підготовки фахівців у галузі ФК і С.
15.	Державне регулювання сфери ФВ. Право громадян на заняття ФК і С.

12. Методичне забезпечення

- Робоча програма навчальної дисципліни «Управління у сфері фізичного виховання».
- Навчальний посібник «Управління сферою фізичного виховання і спорту» (О. М. Жданова, Л. Я. Чеховська – Дрогобич. Коло : 2009 – 224 с.).
- Опорні конспекти лекцій.
- Ілюстративні матеріали, які використовуються під час навчальних занять.

13. Забезпечення навчання осіб з особливими освітніми потребами

Передбачено забезпечення рівного доступу до якісної освіти особам з особливими освітніми потребами шляхом організації їхнього навчання на основі застосування особистісно-орієнтованих методів навчання з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей.

14. Рекомендована література

Базова

1. Городинська І. В. Управління фізичною культурою і спортом: навчальний посібник. Херсон : Вид-во ХДУ, 2010. 112 с.
2. Жданова О. М., Чеховська Л. Я. Управління сферою фізичного виховання і спорту : навч. посіб. Дрогобич : Коло, 2009. 224 с.
3. Мічуда Ю. П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку. К. : Олимпийская литература, 2007. 216 с.
4. Починкин А. В. Менеджмент в сфере физической культуры и спорта: учебное

- пособие. М. : Советский спорт, 2013. 264 с
5. Христова Т. Є. Управління процесом у сфері фізичного виховання: курс лекцій для студентів вищих навчальних закладу. ФОП Силаєва О. В. : Мелітополь, 2015. 72 с.
  6. Шамардин А. И., Фискалов В. Д., Зубарев Ю. А. и др. Организационные аспекты управления физкультурно-спортивным движением: учебное пособие под общ. ред. В.Д. Фискалова. М. : Советский спорт, 2013. 464 с.

Допоміжна

1. Про фізичну культуру і спорт: Закон України
2. Малий В. В., Приходько В. В. Керівник адміністративної служби : навч. посібник. Дніпропетровськ : ІМА прес, 2011. 299 с.
3. Приходько В. В., Долбишева Н. Г. Адміністративний менеджмент: навч. посібник. Д. : Інновація, 2015. 176 с.
4. Савченко В. Г., Прокопенко В. І., Малий В. В. Теорія організації: навч. посібник. Дніпропетровськ : НГУ, 2011. 258 с.
5. Филиппов С. С. Документальное обеспечение управленческой деятельности в физкультурных организациях : Учебное пособие. Изд. 2-е, исп. И доп. М. : Советский спорт, 2009. 164 с.

Інформаційні ресурси

1. Теорія та методика фізичного виховання
[www.http://yunc.org/](http://yunc.org/)
2. Управління процесом фізичного виховання
<http://3w.ldufk.edu.ua/files/kafedry/tmfv/tmfv/fv/2kurs/lek/18.pdf>
3. Управління сферою фізичного виховання і спорту
<http://repository.ldufk.edu.ua>
4. Управління процесом у сфері фізичного виховання
<http://eprints.mdpu.org.ua>